



Митрополит Іларіон: Святість - це постійне прагнення наслідувати Господу Ісусу Христу



27 червня 2021, в Неділю 1-ю після П'ятидесятниці, Всіх святих, голова Відділу зовнішніх церковних зв'язків Московського Патріархату, ректор Загальноцерковної аспірантури та докторантури імені святих рівноапостольних Кирила і Мефодія митрополит Волоколамський Іларіон звершив Божественну літургію в академічному храмі ОЦАД – церкві Усікновення глави Іоанна Предтечі під Бором на Чернігівському Патріаршому подвір'ї.

Архіпастирю співслужили начальник відділу докторантури ОЦАД протоієрей Олексій Марченко, проректор з навчальної роботи ОЦАД ієромонах Павло (Черкасов), клірики подвір'я.

На сугубій ектенії були піднесені молитовні прохання в зв'язку із загрозою поширення

коронавірусної інфекції.

Після сугубої ектенії митрополит Іларіон підніс молитву, що читається під час поширення згубної пошесті.

У слові після закінчення богослужіння митрополит Іларіон сказав:

«В ім'я Отця і Сина і Святого Духа!

У Неділю після П'ятидесятниці Церква святкує пам'ять всіх святих.

У свято П'ятидесятниці ми згадували про те, як Святий Дух зійшов на апостолів, і вони заговорили на мовах, і всі з різних народів стали впізнавати своє наріччя; як безграмотні галілейські рибалки перетворилися на сміливих проповідників Воскресіння Христового.

А сьогодні, в 1-у Неділю після П'ятидесятниці, ми згадуємо про те, як Дух Святий продовжував діяти в Церкві протягом усього двохтисячолітнього періоду її історії. Дух Святий зійшов на учнів Спасителя і надихнув їх на проповідь Христа Розіп'ятого і Воскреслого. А протягом наступних століть, аж до теперішнього часу, Святий Дух діяв, продовжує і буде діяти в Церкві, і завдяки Його дії і сприянню людей Церкві ніколи не бракує і не бракуватиме святих.

Святі в Церкві жили і в давні, і в недавні часи. Святі живуть на землі і зараз. І до того часу, поки стоїть на землі Церква Христова, вона буде являти світові святих, бо ідеал святості, який був поданий в особі Господа Ісуса Христа, надихає і в наш час так само, як він надихав за часів Його земного життя і в апостольську добу.

Фарисеї і книжники думали, що святість полягає в тому, щоб людина не стикалася ні з чим нечистим – чи то нечистою їжею або нечистими людьми, або нечистими місцями. Щоб людина всіляко захищала себе від якого б то не було осквернення, дотримувалася безлічі приписів закону Мойсея і того усного переказу, який було нанизано на цей письмовий закон протягом століть. І в цьому, вважали фарисеї, полягає святість людини.

Господь Ісус Христос в цій так званій святості бачив лицемірство. І викривав книжників і фарисеїв Свого часу за те, що вони зовні виглядали благочестивими і праведними, а всередині були наповнені здирством і кривдою.

Той рід святості, який був явлений в особі Господа Ісуса Христа і який являє протягом століть Свята Христова Церква, кардинальним чином відрізняється від того, що проповідували фарисеї і книжники. Вони проповідували зовнішнє благочестя, а Господь звертає нашу увагу на внутрішню людину, на її серце. Господь каже, що осквернення відбувається не від того, що ми стикаємося з чимось зовнішнім, а від того, що всередині нас дозрівають злі помисли, прелюбодіяння, розпуста, розкрадання і всякого роду злочини. Дозріваючи в серці людини, вони оскверняють її зсередини.

Християнські святі - це люди, які далеко не завжди відрізнялися зовнішнім благочестям. Деякі з них здавалися зовні абсолютно непоказними, непривабливими і навіть неблагочестивими, як, наприклад, деякі юродиві. Але вони дбали про те, щоб очищати глибини свого серця, щоб завжди бути з Богом. Вони відкривали себе благодаті Святого Духа, яка сходила на них і надавала преображаючу і очищаючу дію. І, перш за все, завдяки благодаті Святого Духа вони ставали святими.

По дії Божественної благодаті святість знаходили люди з різних народів, що належали до різних станів - і багаті, і бідні, і благородного, і низького походження. Це були і ченці, і миряни, і ті, що перебували у шлюбі, і не перебували, мали начальницьку владу над людьми і не мали ніякої влади. Кожен з них на своєму місці являв образ святості, яка не залежала від становища людини в Церкві, від того, який сан він мав, чи був він Патріархом або простим ченцем, архієреєм або простим

священиком, чи був удостоєний почетом церковних або прожив своє життя непомітно.

Ми знаємо про те, що багато святих шануються в Церкві як угодники Божі. Пам'ять їх щодня відбувається в Церкві, і імена їх присутні в церковному календарі. Але протягом століть Церква являла безліч святих, про яких з різних обставин люди не знали: чи тому, що Богу не було угодно явити людям їх подвиг, або вони самі ховалися від популярності, або ж з яких-небудь інших причин. Наприклад, преподобний Силуан Афонський удостоївся був сопричисленим до лику святих завдяки тому, що про його життя повідав його учень - архімандрит Софроній. Він написав про нього книгу, яка стала відомою. Завдяки цій книзі стало рости шанування преподобного Силуана, і врешті-решт справа дійшла до його канонізації - спочатку в Константинопольському Патріархаті, а потім і в Руській Православній Церкві.

Але було і багато інших подвижників в цей же час на Афонській горі і за її межами, про яких світ не дізнався. Ніхто не написав про них книгу, але вони просіяли подвигом чеснот, хоча про них мало хто знав або ж не знав ніхто.

Для Господа цінною є всяка духовна праця людини. А чи дізнаються про неї інші чи ні - не має вирішального значення. Святий - не той, хто трудиться, щоб стати святим. Він зайнятий зовсім іншими справами. Він піклується про очищення свого серця і своєї душі від пристрастей, від гріховних помислів. Він молиться за себе і за своїх ближніх - за живих і померлих. Він сподівається на милосердя Боже і звертається до Бога, щоб Господь послав йому Духа Святого, щоб Дух Святий просвітив його зсередини.

Коли людина досягає святості, сама вона ніколи не вважає себе святою. Тому що, починаючи з апостола Павла, який говорив, що «Христос Ісус прийшов у світ спасти грішних, з яких перший я» (1 Тим. 1. 15), саме так бачили себе святі. Вони вважали себе першими з грішників, і це було не лицемірне або риторичне визнання своїх гріхів, а відчуття, яке дарував їм Святий Дух. Бо чим більше очищається внутрішня людина, тим більше вона бачить свої недоліки, гріхи, і як далеко вона знаходиться від ідеалу святості, який був наданий Господом Ісусом Христом.

Святість - це постійне прагнення наслідувати Господу Ісусу Христу. Це щоденна, щогодинна, щохвилинна робота над собою, Святість - це готовність людини піти за Христом, куди б Він її не повів, навіть на хресну смерть, хресний подвиг. Святість - це не тільки те, що купується зусиллями людини, але, перш за все, дарується благодаттю Божою.

В день Всіх святих прославляймо угодників Божих, яких Господь дарував Своїй Святій Церкві, у міру наших сил наслідуймо їх подвиги, і просімо Господа, щоб благодать Святого Духа зійшла на нас, очистила від усякої гріховної скверни і удостоїла бути причасниками Царства Небесного. Амінь.

Всіх вас вітаю зі святом! Бережи вас Господь!"

Джерело: <https://mospat.ru/ua/news/87530/>